

Buriaad-Mongol ЧУНЕН

BK(b)-in Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedei Prezidiumi oorgan.

No 45 (2684)
1939 onoi
FEVRAALB
24
platnitsca
16-daxi zilee garna
ULAAN YDE goorod
BMASSR

KYLTYYRNE REVOLIYYCE BA STAALINSKA GURBADAXI TABANZIL

BK(b)-in XVIII sjeezd dee-
he xeledegexe, nyxer V. M. Moo-
lotovo doklaadai teesizyvd soo,
maade aradai kyltyyrede—ne-
dxi ba xojordoxi tabanzil
soo bolhon, kyltyyrin
deed jixe uraltada, my-
nen, staalinska gurbadaxi
tabanzil soo byri jixeer dees-
deke zor l-ouuduut, ton jixe
zgut ygteneh baina.

Soveed arad xadaa Leenin-
Ji alinal paartiin xytelberi do-
kyltyyrii talaaar ugaa jix-
aliqeske flalt iji tuulahan bai-
xy. Oromnai tanig aasagi boloo.
Nyner byti kyltyyrne tyxel
gynzegiigere xubila. Igenal adai materialnaa-kyl-
olme xemzeen, neliied
gegheen baina, aradai xem-
legiin xem-ee, xojor daxin
slee. Kolxoznigudai za-
gnostis urgaba. Socialis gy-
bolbo xojordoxi taban-
geereel, el-yiriji saxilga
metede zoriulagdahan
gurbadaxin gexe gy.
44 milliard tyxerigh-e 14
baard xyrter yrgaze sada-
or baina.

Xojordoxi tabanzil bolbol
Myriin talaar ton bajalig
vijili vgehen baina. Xo-
jor iji tabanzil soo, S SR-le
kyltyyrne revoly ce
le. Yzeg biseg medexegyi
dal jyrenxii deeree likvi-
on valagdahan baina. Xeden
sine hurguilinuud bai-
ce. Huragsadai too 21,3
tonhoo 29,4 million xyr-
abaa. Galana, 57 klasa
huragsadai too xojor
ed. 8-10 klasa uudta
lladai too 15 daxin urga-
bina. Ene yjyj xaruulnah
yde, hurguilin nahani
yde ton olomiin le.
ces orazovaanhaa dunda ob-
gaanida orozo baina.

Nacionaala respyblikenyd
byri jixeer halbana. Te-
derete oehediel nyvrenel,
neftiin, metailyrgilgeske, ener-
getilgeske baazanuud bil
boko yim.

Gurbadaxi tabanzil soo baril-
januudil xubaarilin tabixa
piian bolbosocialis kyltyyre
de, manai oronoi shinnyd,
o on tooto raionuudil xabaa-
duuna.

SSR-ei Vostoog ba Daalsua
Vostoog bolbol promiislenne
shinnyd predprijaat nuudai,
shinnyd gooroduudtai, hurguu-
tuud i ton jixe kyltyyrne
ceentrnyy bolbo xabaa-
duuna.

Nacionaala respyblikenyd
byri jixeer halbana. Te-
derete oehediel nyvrenel,
neftiin, metailyrgilgeske, ener-
getilgeske baazanuud bil
boko yim.

Socializm xadaa manai ar-
dai azahuudalda oroo. Azahuu-
xada amar, azahuuxada sengell
holoo. Soveed sine xyn xadaa
kyltyyre, nauka, literatura,
iskiyssivin xira oroiji sudalhan,
a ishalaaraa bolbosorhon xyn
baina.

SSR ei xynzoniji kyltyyrne
obsluuzivalxa talaar, gyrenei
gargašanuud ugaa jixeer urga-
na. Kapitalis oronuudai, arada
geerelel, el-yiriji saxilgiin
gargašanuud zutar jixeer xah-
gaza baixadan, staalinska
gu badaxi tabanzil bolbol 1942
ondo, goorod ba derevniit
bolsevityydei paar-
xeadaa kyltyyrne betovoil o-
siuuvanida 53 milliard txe-
rige xaraashaa. (1937 ondo 30,8
milliard tyxerig bai aa hen)
Urgaltan—1,7 dixin ylyy bai-
na.

Exin ba dunda hu guulinuud-
a huragsadai too 29,4 mill on-
hoo 40,1 millioon bolbo baina.
Negez yxibynn xadaa doloon
zilei hursalsal gazeet yle-
gy baina, aran zilei hursalsalda
xyl xyyedi xanduulalga
ygedegexe.

Gurbadaxi tabanzil xadaa
xynzonoi elyyr tuxai, yxi
xyygedei xyxiyy sengelig aza-
balal tuxai, exiin zol zargalta
baidal tuxai, parti ba pravil-
telstvil aguu jixe anxaralar
dyrene baina. Sig yrgzeljin
jaaslinuud bayxiyygedei saa-
duuta huurinuudai too xadaa
1942 ondo 4,2 millioon bolbo bai-
na. (1937 ondo—1,8 millioon bai-
na)

Soveed arai ulam ul m ur-
gahan eriltenyid xadaa "socia-
listiin xysenei bodoi halba-
raltiji sine, sociiis kyltyy-
rii halbaraltiji xaruulna". Ene
xadaa—xy tyreltenei xygzelte-
de sine sata bolno. Ene xadaa
—sociiizmhaa kommuuniizmhaa
sata damzan orolg in zam deere
baigaa, t n jixe uragsa alxam
bolbo baina. Leenin—Staalinal
aguu jixe parti xadaa soveed
aradilj udaridan Kommuuniizmhaa
oyren xysed torzestvoodo
abaaya baina.

Buriadaxi tabanshle flalta

Praavdahes

BK(b) Paartiiin XVIII sjeezdede ugtamza

Xojor hariingaa plan gyisedxebe

Ulaan-Ydiin mexanizirovanno shi zavoodoi xyde' meri-
set dunda, sjeezdiin urda teexi socialis sorevnovaani yrg-
neer delgeryylegdehenei rezyltaadaar, ene zay od bolbol
1939 onoi fevraliin 20-noi yder, mynor z lei janvaars ba fev-
raalb xojor hariingaa yiledberili programmi 101,1 procent
gyisedxebe.

Nyxer V. M. Moolotovo dok-
laadai jeezisyd bolbol kaadra-
nuudil beledxelgii sanaraa su-
xala baihiji, deede obrazova-
niin ynder deede sanaraa suxa-
la baihiji tusagaar, xyseteigere
temdeglenie.

Manai exor onoo, uxaanaa
ba fi-iiceske azalai xorondox
graaniiji arilgaxa, aguu jixe Is-
torilgeske poroceess bolbo bai-
na. Ene xadaa soveed intel i-
eencin shinnyd, olon-
tooto kaadranuud bil bolhiji
xaruulna. Deede hurguilinuud
ba teexnikomydei yrgen-
seet xadaa gurbadaxi tabanzil
soo, eldeb speciaalnosti 1,4
million teexigydii ba dee-
de obrazovaantai 600 mangan
specia listnyyiji beledxeze
gargaxa baina.

Gurbadaxi tabanzil soo baril-
januudil xubaarilin tabixa
piian bolbosocialis kyltyyre
de, manai oronoi shinnyd,
o on tooto raionuudil xabaa-
duuna.

Hyylei yderayyde, nyxer Dan-
zaanova bolbol yder byxende
20 kybomeetr modo zeexe zo-
rilgo urda tabiza, enenee bo-
doto xereg deerel bejelyn-
le.

Myn, Deede-Xezengiin somo-
noi "Main-negeen" kolxozoi

kolxoznigudai bolbo xmtiin-
gaa uglaan deere, BK(b)-in

VIII sjeezdiin neegdexe yder
xyter modo ledexelgii pla-
niin 110% gyisedxexe geze

togtoomzo abba. Ene yder, tus

Dam, Zam.

Kolxoznigudai sorevnovaani

(Manai sobkoorrho, tel foonoor abtaba).

N-Seleng inske. Yber - Zee-
tarilgada beledxelgii byxit xy-
selso eedel "Gurbadaxi interacionaal" ba Ka-
ganoovicin nemetzete kolxozuudai kolxoznigudai bol-
bol manai tyrel, Leenin—Staalinal
aguu jixe partiin XVIII
sjeezdiin zarlaxa tuxai BK(b)-in
Centraalna Komiteedei plee-
nymel togtooliji, myn xyde
axaxin tyry xvnyydei ba kol-
xozuudai tyrylegeseneri res-
pybliaka sovecsanida xa-
baadagsgadii xandalgii ba xa-
barari tarilga la erximeer beled-
xelgii, tylee 1939 onoi xy-
de axaxin aliiji ziiseete haina ir-
yngergexin tylee Irkytske bi
Citiske oblastnuudat socia-
lis sorevnovaani batlanhali x-
luuna ugtata abhan baina.

Nyxer Moolotovo ba Zdaa-
novai doklaaduudai tees-
syidit, tus sovecsanidi mi-
terialnuudil xelseze yzod,
ede kolxozuudai kolxo-
znuud bolbol BK(b)-in XVIII
sjeezdiin zoriulun, socia liis so-
revnovaanida orolsozo, xabarai

Kolxoznigudai bolbol abhan
ujalnuudaa xndeteigere
dyrge.e baina.

C. Donaukov

Sjeezdiin urda teexi sorevnovaanii
yrgen dalaisa

Tarbagatal. (Telefoonoor ab-
taba). Paa tiiin XVIII sjeezdiin
nee deex yderel dte bolbo
byri, sjeezdiin urda teexi so-
cialis sorevnovaanii dolgin
ulam yrgeljeze baina. Kolxoz-
no tarlaasad bolbol BK(b)-in
XVIII sjeezdiin yledberiiin ynder
tytoseer, ba xabarai tarilgada
erxim beledxelteigere ugtaxilin
temesene.

Tarbagatal amagal olonxi
kolxozuud bolbol BK(b)-in

XVIII sjeezdiin nemetzete so-
cialis sorevnovaanida orolsozo,

xabarai tarilgada bel-dxelijil (plyyggyd,
sejalkenydei remontololo) ag-
rotexmilgeske xemee ja-
gualganuudhaa bisiin xyed dy-
reed baina. Myn, tus kolxoz

bolbol bolsevilydei paartiiin
XVIII sjeezdiin beleg bolgon,

planiin ylyy 1 tepeice bal-
gulhan ba tendee ertlii ogur-
ci tarihan baina.

Baha, Tarbagatal selsovee-
del "Krasna Zaria" kolxoz

Popov

38,5 MILLION TYXERIG

Ene silde, Beloryyske gooroduud ba relochno ee-
SSR-te kommuuniibna barilin nyddilj elektrofistvotol bol-

barilgada 38,5 million tyxerig xo jabadala ten jixe anxar

homologdobo. Respyblikiin tabigdane.

Mynoederei noomerto:

Kyltyyryne revoliyyce ba staalinska
gurbadaxi tubanxit.

BK(b) Paartiiin XVIII sjeezdede ug-
tamza.

SSR Sojuuzai oordenuudilji ba medaals-
nuudilji buriuulga.
Partirina azubaidal.
№ 5 Diskussionno xustihin.

Byxesoyuzna xyde' azaxiin viistavkede kandidaat
nyxer A. Erdeneev. Adauai feermiidi daagsa nyxer Erdeneev
xadaa 1938 onho 1939 onoi janvaariin ngen yxter
169 unaga ydxoe. Gyreneigee plaaniji 108 proc. dyrygroe.
Cernoovoi foto

Glavygolmaş in zavoodoi xydelmerisedi ji, şaaxtstroin xydelmerilegşedili ba yygolne Basseinanuudilji obsluuzivaldag elektrostaancanuud Ba elektroset.nyydei xydelmerilegşedili şaganla

Donecke, Pod noskoovsko Kyznecke ba Uralaska yvgol-
no basseinanuudil yygolne şaaxtstroin xydelmerilegşedili
electroenergeeritahagyi xangaka talarai zişeteet
hain xydelmeri xaruulhan tylee yygolne basseinanuudil
obsluuzivaldag, elektrostaan-
canuud ba elek osetinty 167
xydelmerilegled bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezid-
lyme fevraliin 17-noi yderet
yzaazar şagnagla. Le-ninei
oordenoor—3 xyn, Azalai Ulaan
Tu at oordenoor—12 xyn şag-
nagdahan baina.

Syyde sooo nege man-
gan toonoo suluu nyvre yge-
x' xyseti, dyrben jixe me-
xanizirovanna yygolne şaaxt-
barilgii nege zilei torso soo am-
zaltataigaar dyrygehenei tylee,
busad şaaxtnuudai barilganuud
deere staxaakovska xy-
delmerili jabolulhan tylee
şagndaganan baina.

Yygolne promiislennostido
xerelegdexe maşinanuudilji ba
obor udovantili garga va talaar
1938 onoi planiit yygolne
şaaxtstroin xydelmerilegşed şag-
nagdaba. Leeninei oordenoor—
xojor xyn, Azalai Ulaan
Tugai oordenoor—5 xyn, "Xyn-
din temdegei" oordenoor 9
xyn, "Azalai dooblestili tylee"
medaalia—12 xyn, "Azalai
otličil tylee" me laallaar—
54 xyn şagndaganan baina.

Yygolne promiislennostido
xerelegdexe maşinanuudilji ba
obor udovantili garga va talaar
1938 onoi planiit yygolne
şaaxtstroin xydelmerilegşed şag-
nagdaba. Leeninei oordenoor—
xojor xyn, Azalai Ulaan
Tugai oordenoor—5 xyn, "Xyn-
din temdegei" oordenoor 9
xyn, "Azalai dooblestili tylee"
medaalia—12 xyn, "Azalai
otličil tylee" me laallaar—20
xyn şagndaganan oaina. (TASS)

SSR Sojuuzai oordenuudilji ba medaalsnuudilji buriuulga

Fevraliin 20-noi yder, SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezid-
lymei tyryylegşe ny er Kali-
nin bolbol prezidymel xeden
cleenzyydei xabaadilgataigaar,
xyde' azi id erxim amzal-
nuudil tulaahanai tylee, ilan-
gajaa xlopogo talar plaanaa
ridiş lan dyrygehenei tylee, şag-
nagdahan. Yzbegei SSR-ei Verxoovno
Soveedei prezidymel tyryyleg-
şes Axynbabajev Jyladas yge
xelehen baina.

Hyyleeren, sveed xyde-
zestvenne lit ratuuriin xygzelte-
de erxim hain amzaltanuudilji
tulaahanai tylee şagndagdşad,
pisaatel nuud ba poedydyde
oordenuudilj barluulhaan baina.

Nyker Kaliinin bolbol şag-
nagdşadta bogonixon yge
xandahan baina.

(TASS).

